

het noch bevestigen noch ontkennen. Maar ik wil er de aandacht op vestigen; het is goed, erlater eens op te letten.

Of de door mij aangegeven opvatting van het geophotographeerde object de juiste is, durf ik niet met zekerheid beweren. Uw correspondent vond in de „peer” noch klokhuys noch zaden; maar het is niet meer uit te maken of daarvan, althans van het klokhuys, nog eene aanduiding aanwezig is geweest. Is dit niet het geval, dan zou eene andere opvatting van de zaak mogelijk zijn. Maar 't komt mij het waarschijnlijkst voor, dat de boven aangegeven opvatting de juiste is.

J. RITZEMA BOS.

Men wordt beleefd verzocht, alle correspondentien over plantenziekten enz., en alle pakketten met zieke en beschadigde planten, *zonder vermelding van mijnen naam*, te adresseeren: *Aan den directeur van het phytopathologisch laboratorium Willie Commelin Scholten*, Roemer Visscherstraat No. 8, Amsterdam.

Stekelbaarsnestjes.

In een vorige aflevering meende de heer Heimans, dat ik sprak over den nestbouw van den grooten stekelbaars; mijne mededeelingen betreffen echter den kleinen wever.

Tot mijn spijt kan ik in mijn onmiddellijke omgeving *G. aculeatus* moeilijk, den tienstekel daarentegen gemakkelijk vinden, opmerkelijk genoeg alleen in buitendijksche plassen en slootjes en bijna elk jaar in dezelfde.

In de Renkumsche beek trof ik ze steeds in overgroot aantal van beide soorten tegelijk aan.

Elk jaar haak ik naar den tijd, dat de nestbouw valt waar te nemen.

Niet uit de boeken, maar door eigen ervaring weet ik, dat ik in Maart reeds op de vangst uit moet gaan, wil ik de gasten juist bij tijds in het aquarium aan het werk zien.

Op 30 Maart vond ik voor het eerst in 1900 eenige voor de paring geschikte tienstekels.

Op 3 April had ik al een nestje met eieren. Den 14den van die maand kon ik al drie nestjes tellen in den grooten dicht met planten bezetten bak.

Laat ik even vermelden, dat de wanden tamelijk groen waren door algenaanslag en dat het glazen huis aan de wijfjes in het dichte groen veilige schuilplaatsen bood.

Nauwelijks was de lieve Meimaand in 't land of ik zag al enkele kleuters om en bij de nesten zwemmen.

Als ik deze behouden wil, moet ik ze er op de eene of andere wijze trachten uit te halen, want in hetzelfde aquarium krioelt het van vijanden dier teere wezentjes.

Verdwalen de kinderen argeloos in het vrouwenlager, o, wee! onverbiddelijk worden ze door de moeders opgegeten.

In de laatste helft van April hebben de trouwe vaders het buitengewoon druk gehad; eerstens om de toevallig ontsnappende of uit het nest vallende kleintjes voorzichtig in den bek naar de gemeenschappelijke woning te dragen, en in de tweede plaats om voorbijzwemmende waterkevers, salamanders, wantsen, enz. enz. op eerbiedigen afstand te houden.

Een log, onbesuisd voorttrappend spintorrenpaar (*Hydrophylus piceus*) kreeg van een toornig bewaker de noodige knauwen en verwoede beten in de lange harige pooten.

Ik kan iederen natuurvriend ten zeerste aanraden, het volgende jaar de kunstdrift dezer als met verstand begaafde dieren eens te bewonderen!

C. J. DEN HOLLANDER,
Nieuwaal (bij Zalt-Bommel).

Vogels en Katten.

Ieder, die van vogels houdt, zal het zeker met me eens zijn, dat deze geen grooter vijanden hebben dan katten. Die ellendige dieren vermoorden ieder jaar duizenden en tienduizenden van die vlugge, aardige diertjes, die onze tuinen en bosschen met hun gezang vervroolijken — vooral komt voor de kat de groote jacht weer aan, telkens als de broeitijd nadert. Ik woon hier even buiten de stad en bij ons huis is een groote tuin, voor het grootste deel met hout, heesters en hooge boomen beplant. Daarin nestelen ieder jaar tal van vogels — musschen, vinken, meezen, boomkruipers, nachtegalen, meerls en vele andere, die soms tot 4 malen toe jongen hebben. Wat een levendigheid en vroolijkheid dat geeft, is te begrijpen. En nu moet ik zien, hoe den

heelen dag, en vooral 's avonds, daar katten rondwalen, met hun valsche, loerende oogen de vogeltjes bespiedende, en ze vermoordende, waar ze kunnen. En daar mag ik niets tegen doen! Want weggagen is een onbegonnen werk.

Stel u eens voor, wat een natuur zonder vogels zou zijn! Niet alleen om het genoegen, dat we zouden missen, maar de schade, die de landbouw zou lijden, zou ontzettend zijn. Ieder weet toch, dat de vogels jaarlijks millioenen insecten verdelgen — ten minste ieder kon het weten, hoewel men maar al te dikwijls ziet, dat de menschen meer letten op het opeten van vruchten en zaden — wat ze zien — dan op het opeten van insecten — wat ze niet zien.

Maar er is reeds zoo vaak op gewezen, dat er maar zeer weinig vogels zijn, die niet veel meer nut dan kwaad doen, dat ik dit veilig kan laten rusten. En als men dit nu eens in rekening brengt, op hoeveel zouden ons dan de katten ieder jaar komen te staan? Het nut, dat de katten doen als muizenverdelgers, late men gerust buiten rekening. Ze eten wel muizen — waar ze geen vogels kunnen krijgen — maar men kan veel gemakkelijker en eenvoudiger met een beetje muizenarwe of iets dergelijks zijn doel bereiken — ik zelf heb bij ondervinding, dat dit uitstekend helpt. En de menschen, die zooveel van die lieve, zachte, schijnheilige dieren houden — die niet leven kunnen zonder een poes — wel, laten ze hun poes houden, als ze niet anders willen, dan hun persoonlijk genoegen hun meer waard is dan het algemeen genoegen en belang. Maar is het dan niet volkomen billijk, dat ze hiervoor ten minste eenige schadevergoeding geven? Er bestaat op vele plaatsen een hondenbelasting — waarom voert de Staat geen kattenbelasting in — die zou heel wat raisonabeler zijn — een eenvoudig en doeltreffend middel om den landbouw van dienst te zijn — en wat is er tegen? Deze belasting zou rechtvaardig en voordeelig zijn, en het algemeen belang en genoegen bevorderen. Welnu, is er dan geen krachtige beweging op touw te zetten om hiertoe te geraken?

Deventer.

M. C. HAMELBERG.

Wit Groot-Hoefblad.

Ik zou u nog iets laten hooren van *Petasites albus* en zijn vindplaats. Ziehier:

Reeds bij mijn eerste bezoek heb ik aan den rentmeester (een tuinman is er niet) gevraagd of de plant mogelijk aangeplant was. Hij kon dat niet gelooven, en ik acht het evenmin waarschijnlijk. Het kasteel behoort aan twee freules, die er slechts een enkele maal vertoeven. Het bosch kenmerkt zich dan ook door een bijna totaal gemis aan sierplanten. Enkele doodgewone heesters en wat pioenen en sneeuwkllokjes, ziedaar alles.

De rentmeester had de plant nooit opgemerkt, doch de dienstdoden, die hoorden dat ik verlof vroeg om te gaan kijken, zeiden: „O, die groote blaren!” Het stukje grasland, waarop ze groeien, wordt nl. voor bleekveld gebruikt, wat aanplant nog onwaarschijnlijker maakt.

Bij een volgend bezoek sprak ik een knecht, die mij zeide, dat de plant daar reeds groeit, zoolang hij er werkzaam is, *ruim 15 jaar*. Hij had ze als jongen reeds gezien. De grond zit dan ook vol wortelstokken.

Het blijft overigens natuurlijk een raadsel, hoe zoo'n uitlander hier komt, evenals op de beide andere vindplaatsen. Het bosch wordt nogal door vogels bezocht, want het vormt ongeveer de eenige boomgroep in deze streek. Doch of zij de overbrengers zijn, wie zal het zeggen? Enfin, ze *zijn* er.

Van zaadvorming komt niets, zooals u mij reeds voorspelde. De bloei en de bestuiving laten niets te wenschen over; doch vruchtjes ziet men niet één. De bloemen houden het lang uit; exemplaren, die ik meebracht, staan nu nog te bloeien in den tuin. Gedroogde exemplaren geven weinig moeis, of ging het u beter?

Ik heb het bosch eens verder doorsnuffeld en vond o.m. nog *Arum maculatum*, voor hier iets merkwaardigs. Een exemplaar in de school toont reeds den bloeikolf. Ik heb hoop, dat het bosch veel meer opleveren zal en denk het dezen zomer bij voortdurend onveilig te maken.

Nog iets. Ik vond Zaterdag een peperboomje (*Daphne mez.*) aan een slootkant tusschen elzenstruiken, dat er reeds lang moet gestaan hebben. Mogelijk is 't verwilderd, daar het hier in tuinen nogal voorkomt.

't Is een lust met *Draba muralis*, duizenden rozetjes! In het laatst van Januari waren ze al duidelijk herkenbaar; nu bloeien reeds enkele.

Leerdam, 9 April.

J. VAN WIJNGEN.